Muziek voor de Kleintjes

Het leven ontdekken en vieren wie we zijn, met muziek

Muziek voor kinderen van 4–7 jaar

Kaori Fornós Ohnuma

Plezier als hart van het project

Plezier staat centraal: de verwondering over een verrassende klank, een lied dat we herkennen of een muzikale improvisatie die we samen maken.

Vanuit dat gedeelde plezier kunnen kinderen hun eigen stem vinden en tegelijk ruimte maken voor anderen.

Een levendig ritme. Een zachte klank. Een moment van stilte.

Creativiteit begint met een keuze

“Hoe zou regen kunnen klinken?”

Een idee uitproberen

Kies een klank, laat die horen en luister naar wat er gebeurt.

Een idee delen

Verander je idee, combineer het met dat van een ander of bedenk een nieuw einde.

Mijn klank en onze muziek

Ik luister naar mezelf

Hoe voel ik me vandaag?
Welke klank wil ik maken?
Vind ik dit geluid prettig?

Ik mag mijn eigen idee houden, om een pauze vragen of zacht spelen.

Ik luister naar anderen

Wie is er aan het spelen?
Wanneer ben ik aan de beurt?
Is er ruimte voor een zachte klank?

Ik kan luisteren en reageren en tegelijk mezelf blijven.

Je veilig voelen in de groep

Een vertrouwd begin

Een welkomstlied en duidelijke signalen geven kinderen houvast.

Meedoen op je eigen manier

Eerst kijken, bewegen, zingen, zacht spelen of even pauzeren.

“Je hoort erbij, ook als je liever even luistert.”

De muzikale basis

Puls en ritme

Loop op de maat. Klap namen. Doe korte ritmes na en bedenk ze zelf.

Toonhoogte en melodie

Verken hoge en lage tonen. Zing na en hoor hoe een melodie stijgt of daalt.

Klankduur en stilte

Speel lange en korte klanken. Maak bewust ruimte voor een rust.

Tempo en dynamiek

Ontdek het verschil tussen snel en langzaam, hard en zacht.

Instrumenten en klankkleur

Vergelijk stemmen, trommels, belletjes en shakers. Kies klanken voor een verhaal.

Eerste muzieknotatie

Gebruik plaatjes en eenvoudige tekens om muziek te onthouden en te maken.

Ritmes en noten

Horen en bewegen

De puls blijft regelmatig.
Het ritme volgt de woorden.

“peer”

1 kwartnoot
1 tel

“appel”

2 achtste noten
Samen 1 tel

Spelen en herkennen

Eerst plaatjes, daarna eenvoudige notenwaarden en rusten.

C D E

Ontdek op een melodie-instrument hoe opeenvolgende tonen samen een korte melodie vormen.

Liedjes om eigen te maken

Nederlandse kinderliedjes

Vader Jacob
Herhaalde zinnen en later eventueel een canon

Hoedje van papier
Puls en beweging

Ik zag twee beren
Verhalen en zelfbedachte coupletten

In de maneschijn
Gebaren en muzikale zinnen onthouden

Engelse liedjes

Head, Shoulders, Knees and Toes
Beweging en woorden voor lichaamsdelen

If You’re Happy and You Know It
Beweging en expressie

Twinkle, Twinkle, Little Star
Herhaling in de melodie

Gebaren en herhaling verduidelijken de betekenis.
Voorkennis van het Engels is niet nodig.

Muziek en het dagelijks leven

In de muziekgroep	Wat kinderen oefenen	In het dagelijks leven
Beginnen na het signaal van een ander	Wachten en de beurt nemen	Deelnemen aan een gesprek
Een eigen ritme naast een ander spelen	Anderen horen en een eigen idee houden	Naast iemand samenwerken
Vragen of de trommel zachter kan	Een behoefte voelen en uitspreken	Om ruimte of hulp vragen
Samen een klankverhaal maken	Verzinnen, overleggen en aanpassen	Samen een spel bedenken
Een plaatjespartituur lezen	Tekens verbinden met handelingen	Visuele aanwijzingen volgen
Met hulp een muzikale zin opnieuw proberen	Volhouden en hulp aannemen	Een nieuwe taak aangaan

Kinderen oefenen en reflecteren. Toepassing buiten de les hangt af van begeleiding en context.

Een les van 45–60 minuten

Welkomstlied

Samen aankomen

Openingsritueel

Een vertrouwd begin

Zingen

Talen en een lied over emoties

Bewegen

Muziek ervaren met het lichaam

Creëren

Eigen ideeën vormgeven

Ontdekken

Klanken en instrumenten verkennen

Luisteren en voelen

Aandacht voor het eigen lichaam

Afsluitingsritueel

Samen de les afronden

Afscheidslied

Elkaar muzikaal gedag zeggen

Samen in één groep van 4–7 jaar

Dezelfde activiteit, ruimte voor ieder kind

Alle kinderen doen samen mee. De begeleider stemt begeleiding en uitdaging af op wat ieder kind nodig heeft.

Verschillende rollen

De puls spelen, een ritme bedenken of een startsein geven.

Samen ontdekken

Elkaar nadoen, ideeën delen en nieuwe rollen uitproberen.

Rollen wisselen en liggen niet vast op basis van leeftijd.

Hoe groeiend vertrouwen zichtbaar wordt

“Ik heb een idee.”

“Ik hoorde jouw zachte klank.”

“Kunnen we zachter spelen?”

“Ik wil nu graag meedoen.”

De begeleider volgt ieder kind over meerdere lessen.

Een idee inbrengen, een ritme herkennen of na een pauze weer aansluiten: ook dat laat ontwikkeling zien.

Wat kinderen vertellen, helpt de volgende les vorm te geven.

Onze doelen en het onderzoek

Wat we aanbieden

Ruimte voor zingen, ritmisch spel en creatieve expressie, met aandacht voor ieder kind.

Waar we naar kijken

Muzikale handelingen, deelname en hoe kinderen op elkaar reageren.

Zorgvuldige verwachtingen bij bredere effecten

Onderzoek naar helpen en samenwerken geeft wisselende resultaten [1, 2]. Sterker opgezette studies tonen geen overtuigend algemeen effect op denken en schoolprestaties [3]. De verbindingen met het dagelijks leven zijn onderwijsdoelen, geen gegarandeerde uitkomsten.

[1] Kirschner & Tomasello (2010). doi:10.1016/j.evolhumbehav.2010.04.004
[2] Gecontroleerd veldexperiment (2021). doi:10.3389/fpsyg.2021.784255
[3] Sala & Gobet (2020). doi:10.3758/s13421-020-01060-2